

**DEN DANSKE DOMMERFORENINGS
ÅRSBERETNING**

1996-97

1997

**DEN DANSKE DOMMERFORENINGS
ÅRSBERETNING
1996-1997**

INDHOLD

Bestyrelsen	2
Årsmøde 1996	3
Årsmøde 1998	5
Årsmøde 1999	5
Årsmøde 2000	5
Regionalmøder 1997	5
Fagforeningsmæssige emner	7
Faglige spørgsmål	14
Teknologi	37
Relationer til udlandet	40
Arbejdsgrupper og udvalg m.v.	41
Personalia	44
Medlemstal	48
Regnskab	49
Fonde	51
Vedtægter	52

Redaktionen sluttet 1. august 1997

Bestyrelsen

Jes Schiøler, Retten i Rødovre (formand)
Knud A. Knudsen, Østre Landsret (næstformand)
Vibeke Rønne, Københavns Byret (kasserer)
Hans Ulrik Bruhn, Retten i Mariager (sekretær)
Svend Aage Feier, Retten på Frederiksberg
Jacques Hermann, Højesteret
Poul Holm, Retten i Århus
Henrik Linde, Retten i Korsør
Bjarne Pedersen, Retten i Svendborg
Poul Søgaard, Vestre Landsret

Der har siden udsendelsen af sidste årsberetning været afholdt 13 bestyrelsesmøder.

H. U. Bruhn P. Holm J. Hermann P. Søgaard H. Linde Sv. Aa. Feier
B. Pedersen V. Rønne J. Schiøler K. A. Knudsen

Årsmøde 1996

Årsmødet 1996 blev afholdt den 4. og 5. oktober 1996 på Hotel Nyborg Strand, Nyborg.

Direktør ved Det kongelige Teater, Michael Christiansen, causerede over emnet: Retten - set fra scenen.

Årsmøde 1998

Årsmødet 1998 afholdes fredag den 30. oktober 1998 og lørdag den 31. oktober 1998 på Hotel Scanticon Borupgaard, Snekkersten.

Årsmøde 1999

Årsmødet 1999 afholdes fredag den 12. november 1999 og lørdag den 13. november 1999 på Hotel Nyborg Strand.

Årsmøde 2000

Årsmødet 2000 afholdes fredag den 3. november 2000 og lørdag den 4. november 2000 på Hotel Nyborg Strand.

Regionalmøder 1997

Region 1 - møde afholdt den 24. april 1997 i Københavns Byret.

Region 2 - møde afholdt den 6. marts 1997 i Københavns Byret.

Region 3 - møde afholdt den 11. marts 1997 i Københavns Byret.

Region 4 - møde afholdt den 20. marts 1997 på Hovborg Kro.

Region 5 - møde afholdt den 9. april 1997 på Hotel Skanderborg Hus.

Region 6 - møde afholdt den 10. april 1997 på Scheelsminde, Aalborg.

På møderne orienterede formanden om en del af de sager, der refereres nedenfor - herunder ikke mindst om lønforhandlingerne.

Afdelingschef Dorrit Sylvest Nielsen redegjorde for Domstolsafdelingens aktiviteter og initiativer under overskriften: "Omverdenens krav til domstolene - skal de honoreres og i bekræftende fald hvordan?".

Fagforeningsmæssige emner

Lønforhandlingerne 1995-96

I marts 1997 afsluttedes dommernes lønforhandlinger for perioden fra 1. april 1995 til 31. marts 1997. For så vidt angår omklassificeringer (lønrammeskift m.m.) er med virkning fra 1. april 1995 6 stillinger som landsdommer oprykket til lønramme 39 og 5 stillinger som byretsdommer oprykket til lønramme 38. Med virkning fra 1. oktober 1996 er 7 stillinger som højesteretsdommer og 2 stillinger som landsretspræsident oprykket til lønramme 41. Det er samtidig aftalt, at øvrige højesteretsdommere oprykkes i 1997. Pr. 1. oktober 1996 er topchefstillæg til stillingerne som præsident i højesteret og i landsret gjort pensionsgivende, således at et pensionsbidrag på 15% af tillægget indbetales til pensionskasse eller lignende. Stillingen som landsdommer i Grønland er oprykket til grønlandsk lønramme 39.

For så vidt angår tillægsforhandlingerne har disse afventet, at Finansministeriet overførte den særlige dommerpulje til dommernes cheflønspulje. Dommerforeningen formulerede i begyndelsen af august 1996 forslag til udmøntning af den samlede pulje. Overførslen skete i begyndelsen af marts 1997, og den 24. marts 1997 afsluttedes forhandlingerne med en aftale, hvoraf kopi er tilsendt medlemmerne. Ved aftalen opnåede cirka 260 dommerstillinger tillægsforhøjelser. Tidligere i perioden havde landsretternes ledende retsformænd (cirka 30 stillinger) opnået tillægsforhøjelser. Herom henvises til årsberetningen for 1995-96.

Ved lønforhandlingerne i indeværende periode er dommernes lønsum forøget med cirka 15,7 mill. kr. Foreningen har til medlemmerne udsendt oversigt pr. marts 1997 over samtlige dommerstillingers klassifikation.

Aftalefornyelsen pr. 1. april 1997

I foråret 1997 indgik statstjenestemændenes organisationer og Fi-

nansministeriet aftale om løn- og arbejdsforholdene for perioden til den 31. marts 1999. Ved aftalen opnåedes generelle lønforbedringer med ialt 2,9%. Forbedringerne udbetales ratevis pr. 1. april 1997, 1. april 1998 og 1. oktober 1998. På de to førstnævnte datoer forhøjes lønnen tillige som følge af den generelle reguleringsordning. For lønrammerne 35 til 42 ændres pr. 1. januar 1998 betegnelsen "lønramme" til "chefløngruppe". "Lønramme 37" ændres således til "chefløngruppe 3", "lønramme 38" til "chefløngruppe 4" osv. Der er aftalt et forsøg med ophævelse af lønmodtagernes ret til at lade deres fagforening forhandle løntillæg. Dommerne er undtaget fra forsøget. For dommernes vedkommende fortsætter cheflønspuljeordningen, og puljen tilføres nye til lægsmidler. Aftalen rummer ingen bestemmelse om automatisk indkaldelse af forslag til omklassificeringer. Sådanne forslag kan dog i perioden fremsættes, når organisatoriske ændringer har gjort dette nødvendigt, eller når lønmæssige skævheder er opstået. Aftalen indeholder en ændret formulering af bestemmelsen om alderens betydning (60 år) ved omklassificeringer. Ændringen har virkning for omklassificeringer, der finder sted efter 1. april 1997. Når yderligere oplysninger herom er indhentet, vil medlemmerne blive orienteret. Aftalen om frivillig fratræden for 60-69 årige med eventuel forhøjelse af pensionsanciennitet og/eller fratrædelsesbeløb er gjort permanent. Den konkrete udnyttelse deraf skal fortsat forhandles med Justitsministeriet. Pr. 1. oktober 1998 forhøjes forsikringssummen på den kollektive livsforsikring med 50.000 kr., og samtidig stiger præmien til 57,90 kr. pr måned.

Som ovenfor omtalt vedrørende den særlige dommerpulje gennemførtes i sidste aftaleperiode første del af projektet om ændret aflønning af dommere. Projektet er et væsentligt led i regeringens målsætning om at sikre en bredere rekruttering af velkvalificerede jurister til dommerhvervet. Med henblik på aftalefornyelsen pr. 1. april 1997 havde foreningen derfor via DJØF og AC fremsat forslag om projektets færdiggørelse. Forslagets størrelse var i overensstemmelse med Finansministeriets beregninger. Til organisationernes store overraskelse og undren afviste Finansministeriet at medtage forslaget ved aftalefornyelsen. Foreningen anser stadig projektets færdiggørelse som et afgørende element i bestræbelserne på at opnå den også af regeringen ønskede bredere rekruttering til dommerhvervet, og foreningen forventer, at de berørte ministerier fortsat står bag regeringens målsætning. Forslaget vil derfor blive genfremsat ved først givne lejlighed.

Seniorpolitik

Dommerforeningen og Dommerfuldmægtigforeningen har i lighed med de foregående år (se senest årsberetningen 1995-96, side 6) indgået en 1-årig lokalaftale med Justitsministeriet om frivillige fratrædelsesordninger, der anvendes som led i den aldersmæssige tilpasning af personalet ved domstolene.

Aftalen blev anvendt af 4 dommere.

Selvforvaltning

På baggrund af erfaringen fra tidligere pilotprojekt om uddelegering af bevillinger til 9 forsøgsembeder er samtlige byretsembeder tilbudt deltagelse i en ordning med uddelegering af bevillinger vedrørende andre konti end lønkonti. Endvidere har udgifter vedrørende edb-projekter og visse bygningsvedligeholdelsesarbejder og videreuddannelse været undtaget.

Efter orienteringsmøder har knap 40 embeder meldt sig til ordningen. Dette svarer til cirka 40% af samtlige embeder eller 50% af den samlede bevilling på de uddelegerede konti.

De foreløbige erfaringer vurderes som overvejende positive. Der er overvejelser i gang om at gøre ordningen obligatorisk, muligt allerede fra 1998. På noget længere sigt kan også uddelegering af lønsumsmidlerne eller dele heraf komme på tale, men her er tidsperspektivet forventeligt en del længere.

Arbejdsgruppen vedrørende sagsbehandlingstider og effektivitet

Arbejdsgruppen er beskrevet i årsberetningen for 1995-96.

Kommissoriet er blevet udvidet. Kort gengivet skal gruppen søge at opstille mål for gennemsnitlige acceptable sagsbehandlingstider på domstolenes sagsområder. Herudover skal gruppen overveje, om der kan opstilles fyldestgørende virksomhedsoversigter for domstolene og i bekræftende fald, hvilket indhold disse bør have.

Arbejdet forventes at strække sig over nogle år.

Arbejdsgruppens formand er afdelingschef Dorrit Sylvest Nielsen. Gruppen består yderligere af repræsentanter for de forskellige personaleorganisationer. Dommerforeningen er repræsenteret af Jes Schiøler, Rødovre. Kontorchef Marianne Madsen er konsulent.

Gruppen har i år holdt 5 møder.

Der er sendt et spørgeskema vedrørende straffesager til alle embeder for at skaffe den nødvendige viden til at fastsætte mål for behandlingen af disse sager. Det skal ske ultimo 1997. Et spørgeskema vedrørende civile sager har været til test ved nogle udvalgte embeder, og et revideret skema vil blive sendt til alle embeder. Der sigtes mod at fastsætte sagsbehandlingstider for civile sager en gang i 1998. Senere skal der opstilles mål for andre sagsområder.

Fra 1997 er det obligatorisk for alle statsvirksomheder at udarbejde virksomhedsregnskaber. Justitsministeriet har søgt Finansministeriet om dispensation for domstolene. Arbejdsgruppen har imidlertid besluttet at anbefale, at også domstolene udarbejder virksomhedsregnskaber, idet man ikke i længden kan henvise til, at de nødvendige forudsætninger mangler. Det drejer sig derfor om nærmere at bestemme, hvilken information regnskaberne skal indeholde. Efter oplægget vil domstolenes virksomhedsregnskaber blive opdelt efter sagsområder (civile sager, straffesager, tinglysning etc.) Der vil blive et samlet regnskab for retterne samt separate regnskaber for byretterne under ét, for landsretterne og for Højesteret, muligt også for Sø- og Handelsretten. Derimod skal regnskabet ikke specificeres på enkelte embeder. Foreløbigt udarbejdes et forsøgsregnskab for 1997.

Som led i udarbejdelsen af virksomhedsregnskaber er der udsendt et spørgeskema til registrering af tidsforbrug. Oplysningerne skal anvendes til at fordele lønsummen ved domstolene på de forskellige sagstyper.

Domstolsmuseum

Henvendelser om genstande m.v., der med tiden kan indgå i samlingerne i et domstolsmuseum (se årsberetningerne 1994-95 og

1995-96), modtages fortsat gerne af bestyrelsen. Henvendelse skal ske til Bjarne Pedersen, Svendborg.

Møbelpolitik

Den 14. januar 1997 anmodede Justitsministeriet Dommerforeningen om en udtalelse om et udkast til en møbelpolitik for retterne.

Dommerforeningen svarede, at man kunne tiltræde bestræbelserne for at fremme en fælles høj indretningsstandard ved retterne, og at udkastet forekom at være en god inspirationskilde hertil. Man tog imidlertid afstand fra udkastets forslag om fortsat monopolstilling for Direktoratet for Kriminalforsorgen til levering af møbler og gardinstoffer og fra en pligt til at konsultere Justitsministeriets arkitekt ved nyanskaffelser.

Logo for domstolene

Den 1. august 1996 udskrev Justitsministeriet i samarbejde med Dansk Design Center konkurrence om et fælles bomærke og navnetræk for retterne i Danmark. På kortere sigt skulle de anvendes til skiltning. På længere sigt skulle disse grafiske grundelementer danne kernen i et design-program for retterne i Danmark. Den samlede præmiesum var 200.000 kr.

Juryen bestod af justitsminister Bjørn Westh, Dommerforeningens formand, industriel grafiker Mogens Hartung MDD, grafisk designer Bo Linnemann MDD og grafisk designer Bent Rohde MDD. Juryen besluttede at udpege 2 vinderprojekter, som hver blev belønnet med en præmie på 100.000 kr. Det ene projekt var designet af Jesper Nystad Mogensen MAA og Ian Andersen, Nystad & Simonsson ApS. Det andet var designet af Klaus Rath MDD.

Prisoverrækkelsen fandt sted den 27. februar 1997.

En tryksag med gengivelse af vinderprojekterne er sendt til embederne.

I juryens bemærkninger hed det blandt andet, at begge vinderforslag kræver en bearbejdning, før Justitsministeriet og Dommerfor-

eningen kan træffe den endelige beslutning om, hvilket forslag der eventuelt skal realiseres som et logo.

Fagudvalg

Dommerforeningens bestyrelse har gennem nogen tid overvejet og arbejdet med tanken om nedsættelse af fagudvalg for at opnå bedre værktøj til udarbejdelse af høringssvar. Den 2. januar 1997 udsendes opfordring til landsdommere og byretsdommere om senest den 31. januar 1997 at tilmelde sig et eller flere fagudvalg. Mange - særligt byretsdommere - meldte sig, og den 20. februar 1997 nedsatte bestyrelsen 11 fagudvalg. Bestyrelsen har ved udvælgelsen af de enkelte fagudvalgsmedlemmer - ud over det faglige - lagt vægt på at aktivere flest muligt yngre, men dog ikke ganske nyudnævnte kolleger i foreningens arbejde. Funktionsperioden for de enkelte fagudvalgsmedlemmer er tænkt til maksimalt 6 år.

Bestyrelsen har allerede i en del høringssager med betydeligt udbytte trukket på fagudvalgene.

Fagudvalgenes sammensætning er følgende:

1. Civilproces

Poul Søgaard, Vestre Landsret, (formand)
Vagn Joensen
Mona Kastrup

2. Straffepoces

Bjarne Pedersen, Retten i Svendborg, (formand)
Nils Erik Jensen
Otto Bisgaard

3. Person - og familieret

Hans Ulrik Bruhn, Retten i Mariager, (formand)
Nils Black
Marianne Højgaard Pedersen

4. Obligations- og formueret

Svend Aage Feier, Retten på Frederiksberg, (formand)
Marianne Levy
Henrik Lind Jensen

5. Strafferet

Knud A. Knudsen, Østre Landsret, (formand)
Elisabeth Mejnertz
Hans Esdahl

6. Arveret og dødsbo-skifteret

Vibeke Rønne, Københavns Byret, (formand)
Svend Danielsen
Jytte Scharling

7. Konkurs- og anden insolvensret

Poul Holm, Retten i Århus, (formand)
Hanne Kildahl
Lars Lindenchrone Petersen

8. Tinglysning

Henrik Linde, Retten i Korsør, (formand)
Lisbeth Parbo
Lillian Hindborg

9. Fogedret

Poul Holm, Retten i Århus, (formand)
Ejler Bruun
Bjørn Graae Rasmussen

10. Administrative forhold

Hans Ulrik Bruhn, Retten i Mariager, (formand)
Bertil Vollmond
Jens Rosenløv

11. Teknologi

Vibeke Rønne, Københavns Byret, (formand)
Helle Bertung
Torben Goldin
Preben Bagger
Lisbeth Larsen
Ove Dam

Faglige spørgsmål

Formidling af retspraksis

I forlængelse af de drøftelser, der fandt sted mellem Justitsministeriet og præsidenterne for Højesteret og landsretterne om formidling af domspraksis - se herom årsberetningerne 1994-95, side 15, og 1995-96, side 12 - besluttede Justitsministeriet at etablere en statslig database med uredigerede retsafgørelser i Retsinformation. Det blev ligeledes besluttet, at den fremtidige formidling af retspraksis skal sikre, at alle forlag får lige adgang til materialet via en statslig database med uredigerede retsafgørelser.

Der er nedsat et udvalg, der hurtigst muligt skal gennemgå en række spørgsmål vedrørende gennemførelsen af beslutningen om at etablere databasen.

Lisbeth Larsen, Kriminalretten i Glostrup, repræsenterer Dommerforeningen i udvalget.

Betænkning nr. 1315/1996 om undersøgelsesorganer

Justitsministeriet anmodede den 7. juni 1996 Dommerforeningen om en udtalelse om ovennævnte betænkning.

Dommerforeningen svarede, at man kunne tilslutte sig flertallets standpunkter i betænkningen.

Betænkning nr. 1321/1996 om incassovirksomhed

Ved skrivelse af 21. juni 1996 anmodede Justitsministeriet om en udtalelse om betænkning nr. 1321/1996 om incassovirksomhed.

Dommerforeningen svarede, at man ikke havde bemærkninger til

de forslag, der er indeholdt i betænkningen.

Domstolsudvalgets betænkning nr. 1319/1996

Den 25. juli 1996 anmodede Justitsministeriet Dommerforeningen om en udtalelse om domstolsudvalgets betænkning.

Ved skrivelse af 27. oktober 1996 besvarede Dommerforeningen høringen således:

"Som påpeget i Domstolsudvalgets betænkning skal domstolene i det moderne samfund løse opgaver, som ikke tidligere blev krævet eller krævet med samme styrke. Domstolenes kontrol med forfatningsmæssige spørgsmål og med overholdelsen af frihedsrettigheder tillægges stærkere betydning, og EU-ret og internationale reguleringer spiller en øget rolle. Også domstolenes kontrol med forvaltningen har fået stigende betydning. Hertil kommer, at domstolene og dommermedvirken tillægges en større betydning ved løsning af dagliglivets konflikter og erhvervsmæssige tvister. Denne udvikling har givet sig udtryk i en markant øget opmærksomhed i offentligheden vedrørende alle sider af domstolenes forhold.

For at domstolene skal kunne løse disse ændrede opgaver tilfredsstillende, er det afgørende, at der sker en styrkelse af domstolenes stilling og en understregning af deres uafhængighed. Gennemførelse af Domstolsudvalgets forslag om oprettelse af en selvstændig domstolsstyrelse til at administrere domstolenes forhold og om oprettelse af et uafhængigt dommerudnævnelsesråd til at afgive indstilling vedrørende besættelse af ledige dommerstillinger vil være egnede - og påkrævede - midler til at tilvejebringe en sådan styrket stilling.

Også ønsket om en bredere rekruttering af dommerne kan Dommerforeningen tilslutte sig, såfremt det gennemføres på en måde, der sikrer et højt fagligt niveau. Det er i den forbindelse helt nødvendigt, at dommerstillingerne på alle niveauer lønmæssigt og i øvrigt stilles således, at de er attraktive for alle kvalificerede jurister.

Til betænkningens enkelte forslag bemærkes:

Kapitel 4:

Dommerforeningen er enig i betænkningens forslag om, at administrationen af

domstolene bør forblive inden for rammerne af ministerialsystemet, og således at der oprettes en domstolsstyrelse til at varetage domstolenes bevillingsmæssige og administrative forhold. For at sikre domstolenes uafhængighed bør domstolsstyrelsen have den uafhængige stilling i forhold til regeringen og Folketinget, som betænkningen foreslår, og i forlængelse heraf ikke være undergivet ombudsmandens kompetence. Som nævnt i betænkningen bør domstolsstyrelsen have adgang til at henvende sig til Folketinget, hvis der ikke kan opnås enighed med regeringen om et budget, der efter styrelsens opfattelse kan sikre en forsvarlig drift af domstolene. Øget uddelegering af ansvaret for bevillinger til de enkelte dommerembeder vil også kunne bidrage til at styrke domstolenes uafhængige stilling.

Forslaget om sammensætningen af domstolsstyrelsens bestyrelse kan tiltrædes, og Dommerforeningen er således enig i, at det er væsentligt, at alle tre retsinstanser er repræsenteret i bestyrelsen. De to repræsentanter for byretsdommerne bør beskikkes efter indstilling fra landets byretsdommere ved direkte valg, som foreningen vil formidle.

Når domstolsstyrelsens uafhængighed af den udøvende magt sikres som ovenfor anført, finder Dommerforeningen ikke, at foreningen bør udtale sig om, hvilken minister domstolene skal høre under. Styrelsens uafhængige stilling vil imødegå det væsentlige i de betænkeligheder, der er anført i forbindelse med, at domstolene hører under samme minister som politi og anklagemyndighed. Det er foreningens vurdering, at offentligheden i givet fald også vil forstå og acceptere, at domstolene med den foreslåede ordning vil indtage en reelt uafhængig stilling i forhold til administrationen.

Kapitel 5:

Dommerforeningen er enig i målsætningen om bredere rekruttering til dommerstillingerne. Det forekommer ikke nødvendigt, at denne målsætning lovfæstes, men foreningen har på den anden side ingen indvendinger imod, at dette sker. I så fald bør det dog ske med en formulering, som stærkere end det foreliggende forslag fremhæver, at de faglige og personlige kvalifikationer er afgørende.

De midler til at fremme en bredere rekruttering, som betænkningen foreslår, forekommer velegnede. Dommerforeningen kan herunder tiltræde, at der indføres en forsøgsordning med 3 måneders konstitution for advokater med henblik på at afklare, om de ønsker - og egner sig til - en fremtid som dommere.

Den nuværende dommerfuldmægtigordning er så værdifuld, at den uden nogen

tvivl bør bevares. Dommerfuldmægtigene og retsassessorerne varetager det juridiske arbejde i foged- og skifteretterne og i tinglysningssafdelingerne, og de får her og i retsafdelingerne en direkte og målrettet uddannelse til dommergerningen, som ikke kan undværes. Mindretallets forslag om en kun 3-årig dommerfuldmægtigansættelse er ikke nødvendigt til at opnå en bredere rekruttering, og det vil kræve en fuldstændig og omkostningskrævende ændring af hele det juridiske uddannelses- og ansættelsesmønster, som ikke er realistisk.

Kapitel 6:

Dommerforeningen kan tilslutte sig betænkningens forslag om, at udnævnelse til dommer bør henhøre under vedkommende minister på grundlag af en indstilling fra et uafhængigt dommerudnævnelsesråd. Da der ikke er behov for - og heller ikke fra nogen side er udtrykt ønske om - at ministeren skal have større indflydelse på dommerudnævnelserne end i dag, taler meget dog for, at rådet kun bør indstille én kandidat. Den foreslåede ordning med adgang til at indstille flere kandidater og til at dissentiere vil kunne åbne op for en utilsigtet adgang til politisk indflydelse ved besættelsen af dommerstillinger.

Udnævnelsesrådets sammensætning kan tiltrædes, og det er væsentligt, at alle tre retsinstanser er repræsenterede. Repræsentanten for byretsdommerne bør udpeges på samme måde som til domstolsstyrelsen. Dommerforeningen er enig i flertallets forslag til, hvorledes de to offentlighedsrepræsentanter skal udpeges, ligesom man er enig i beskrivelsen i betænkningen side 251-252 af, hvem der skal kunne udpeges.

Kapitel 7:

Dommerforeningen kan tiltræde betænkningens forslag.

Kapitel 8:

Betænkningens to hovedformål: At styrke dommernes uafhængighed og at opnå en bredere rekruttering, kan kun gennemføres, hvis lønnen fastsættes således, at dommerstillinger på alle niveauer og med forskellige funktioner bliver attraktive for alle grupper af kvalificerede jurister.

Den nærmere lønfastsættelse bør som anført af Domstolsudvalgets flertal ske inden for rammerne af forhandlingssystemet. I den forbindelse lægger Dommerforeningen vægt på, at der bliver oprettet et Dommerlønsudvalg med den sammensætning og de opgaver, som udvalgets flertal foreslår, til at sikre, at de særlige hensyn, der gør sig gældende ved lønfastsættelsen for dommere, også frem-

over bliver varetaget i forhandlingssystemet.

Kapitel 9:

Dommerforeningen er enig med Domstolsudvalgets flertal i, at der fortsat bør være adgang for dommere på alle niveauer til at påtage sig bibeskæftigelse. Dette er et bredt ønske fra de berørte kredse, og der er aldrig påvist konkret anledning til kritik. Særligt for så vidt angår privat voldgift er foreningen dog enig i, at dommere af habilitetsgrunde ikke skal kunne fungere som partsudpegede repræsentanter, men kun være udpeget af parterne i fællesskab, af de partsudpegede medlemmer, af en retspræsident eller af Det Danske Voldgiftsinstitut.

Domstolsudvalget foreslår, at retspræsidenternes tilsyn med dommernes varetagelse af deres hovedhverv udbygges, således at vedkommende retspræsident får adgang til efter et konkret skøn at afkræve en dommer oplysning om den tid, der medgår til bibeskæftigelse, og om indtægterne ved det. Oplysningerne skal ikke være offentligt tilgængelige. Ligeledes skal retspræsidenten kunne beslutte, at dommeren skal søge tilladelse til alle hverv og ikke kun faste indtægtsgivende hverv. Denne ordning kan Dommerforeningen tilslutte sig. Den vil tage højde for alle saglige betænkeligheder, der er anført vedrørende dommers bibeskæftigelse. Hovedspørgsmålet er, om bibeskæftigelse kan gå ud over varetagelsen af selve dommerhvervet. Den undersøgelse, der i 1991 blev gennemført vedrørende spørgsmålet, viste, at det ikke var noget reelt problem. Skulle en uheldig situation imidlertid udvikle sig vedrørende en dommer, er retspræsidenterne nærmest til at få kendskab til det og til at kunne vurdere, om der er grund til at gribe ind.

Herefter, og når dommere ikke må fungere som partsudpegede voldgiftsmedlemmer, er der ikke grundlag for at indføre en indberetningsordning som foreslået i betænkningen side 394-398. Hvis en indberetningsordning alligevel bliver besluttet, må Dommerforeningen bestemt vende sig imod, at den kommer til at omfatte pligt til også at indberette indtægterne ved bibeskæftigelse, og at disse oplysninger bliver offentligt tilgængelige. Et forslag herom rummer en uacceptabel mistænkeliggørelse af dommerne, der i givet fald vil være den eneste samfundsgruppe, der er pålagt en sådan pligt."

Lov om euforiserende stoffer

Den 3. oktober 1996 fik dommerforeningen tilsendt forslag til lov om ændring af lov om euforiserende stoffer (strafskærpelse ved gentagen handel med hårde stoffer), der samme dag var fremsat i

Folketinget. Det oplystes, at forslaget ville blive 1. behandlet dagen efter og søgt færdigbehandlet i løbet af en uge.

Ved skrivelse af 8. oktober anmodede Justitsministeriet om en udtalelse om lovforslaget så hurtigt som muligt.

Dommerforeningen svarede, at man ikke mente at burde udtale sig om lovforslaget.

Forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og våbenloven (Styrkelse af politiets efterforskningsmuligheder m.v.)

Den 3. december 1996 anmodede Justitsministeriet om en udtalelse snarest muligt om ovennævnte lovforslag, der var fremsat i folkettingen den 28. november 1996. Det oplystes, at forslaget ville blive 1. behandlet den 6. december 1996.

Efter at Dommerforeningen havde svaret, at man ikke fandt det muligt at svare under de oplyste tidsmæssige forhold, anmodede ministeriet foreningen om alligevel at svare, idet svaret måtte formodes at kunne foreligge inden 2. behandlingen af lovforslaget.

Dommerforeningen svarede herefter den 24. januar 1997 således:

"I den anledning skal Dommerforeningen udtale, at forslaget om konfiskation med omvendt bevisbyrde hos personer, der findes skyldige i strafbare handlinger af en nærmere angivet grovere karakter, indebærer et væsentligt brud med hidtidige principper om bevisbyrden i straffesager. Om der er anledning til en sådan nydannelse, er et retspolitisk spørgsmål, som foreningen ikke mener at burde tage stilling til.

Foreningen har endvidere følgende mere detail-prægede bemærkninger:

- I forslaget til § 76a er der behov for præcisering af, på hvilket tidspunkt et formuegode skal tilhøre den person, mod hvem påstanden rettes, for at der kan ske konfiskation.
- Det bør formentlig fremgå, at der ikke kan ske konfiskation efter § 76a, stk. 1, hvis formuegodet har tilhørt den pågældende i mere end 10 år, jf. herved straffelovens § 95.

Bortset fra det anførte giver lovforslaget ikke Dommerforeningen anledning til bemærkninger."

Udkast til ny konkurrencelov

Ved skrivelse af 18. december 1996 anmodede Justitsministeriet om en udtalelse om Erhvervsministeriets udkast til en ny konkurrencelov.

Udkastet indeholdt blandt andet bestemmelser om værneting ved Sø- og Handelsretten i civile sager og straffesager samt adgang til at lade ansatte i Konkurrencestyrelsen fungere som anklagere i straffesager om overtrædelse af loven. Dommerforeningen udtalte i sit høringssvar, at der foreningen bekendt ikke var påvist noget behov for at ændre de gældende regler om saglig kompetence. Både forholdet mellem de almindelige domstole og Sø- og Handelsrettens kompetence og spørgsmålet om, hvem der skal fungere som anklagere, burde overvejes i en bredere sammenhæng.

Ansøgningsskema og vejledning til brug for begæring om gældssanering

Ved skrivelse af 19. december 1996 anmodede Justitsministeriet om en udtalelse om, hvorvidt der efter foreningens opfattelse var behov for ændringer af ansøgningsskemaet til brug for begæring om gældssanering, og om der måtte antages at være behov for udarbejdelse af en skriftlig vejledning som tillæg til skemaet.

Dommerforeningen udtalte i sit høringssvar, at foreningen fandt behov for en revision af det eksisterende ansøgningsskema og for udarbejdelse af en skriftlig vejledning om gældssaneringssager. Foreningen fandt det hensigtsmæssigt, at dette arbejde skete i en arbejdsgruppe, hvori foreningen gerne ville deltage.

Advokatsalær for behandling af dødsboer og ægtefælleskifter

Ved skrivelse af 20. december 1996 anmodede Advokatrådet om Dommerforeningens stilling til fastsættelsen af advokatsalær for

behandlingen af dødsboer og ægtefælleskifter efter ophævelsen pr. 1. august 1996 af Det Danske Advokatsamfunds vejledende salærtakster. Advokatrådet fandt, at der ved salærberegningen i sådanne boer fremover måtte tages udgangspunkt i de samme salærparametre, som kendes fra konkursboer.

Dommerforeningen udtalte i sit svar, at retsstillingen vedrørende fastsættelsen af advokaters vederlag for bobehandling efter foreningens opfattelse var følgende:

"For så vidt angår alle andre boer end bobestyrerboer (det vil sige boudlæg, ægtefælleudlæg, uskiftet bo, privat skifte og ægtefælleskifte) kan advokater beregne sig et rimeligt vederlag, jf. retsplejelovens § 126. Enhver, der har retlig interesse heri, vil kunne klage over vederlaget til kredsbestyrelsen, jf. retsplejelovens § 146, eller indbringe spørgsmålet for de almindelige domstole. Såfremt der bliver tale om boafgiftsberegning i disse boer, vil skifteretten dog kunne tage stilling til, i hvilket omfang advokatens vederlag vil kunne medtages som boudgift. Skifteretten vil endvidere ved vurderingen af, om værdigrænserne ved boudlæg og ægtefælleudlæg er overholdt, kunne tage stilling til, i hvilket omfang advokatens vederlag vil kunne medregnes som udgift ved boets behandling.

Også for så vidt angår boer, der behandles ved bobestyrer, vil advokaten kunne beregne sig et rimeligt vederlag, jf. retsplejelovens § 126. For solvente boer, der behandles ved bobestyrer, følger det af dødsboskiftelovens § 79, stk. 5, at skifteretten af egen drift ved kendelse kan ændre beregningen af bobestyrerens vederlag. Det fremgår endvidere af dødsboskiftelovens § 96, at klage over en bobestyrer, herunder over bobestyrerens salær, indgives til skifteretten, der træffer afgørelser vedrørende en bobestyrers salær ved kendelse. Bestemmelsen omfatter såvel boer, der behandles ved autoriseret bobestyrer, som boer, der behandles ved testamentsindsat bobestyrer.

For så vidt angår boer, der er undergivet insolvensbehandling, skal skifteretten i medfør af dødsboskiftelovens § 70, stk. 1, godkende bobestyrerens salærberegning. Såfremt skifteretten efter anmodning fra en fordringshaver i medfør af § 70, stk. 2, undtagelsesvis har truffet bestemmelse herom, finder blandt andet bestemmelsen i konkurslovens § 239 om vederlag anvendelse."

Revision af psykiatriloven

Den 20. december 1996 anmodede Justitsministeriet om en udtalelse om et forslag til lov om ændring af psykiatriloven.

Foreningens formand deltog den 23. januar 1997 i en af ministeriet afholdt konference om ændringsforslaget.

Den 17. februar 1997 besvarede Dommerforeningen høringen således:

- Forslaget til ændret klageadgang vil svække retssikkerheden for de frihedsberøvede.
- Forslaget til ændret klageadgang er unødvendigt, idet de gældende regler om domstolsprøvelse kan justeres.
- Det er uhensigtsmæssigt, at sygehusmyndigheden efter forslaget ikke har klageadgang.

1. Forslaget til ændret klageadgang:

Lovforslagets pkt. 13 om en ændret klageadgang og adgang til domstolsprøvelse indebærer en svækkelse af retssikkerheden for de frihedsberøvede. Alt andet lige vil klageadgang til det lokale patientklagenævn betyde en kvalitativt dårligere første prøvelse, også fordi adgangen til bevisførelse vil blive indskrænket, ligesom der ikke beskikkes advokat for den frihedsberøvede.

Prøvelse ved det lokale patientklagenævn vil endvidere betyde en forsinkelse af den endelige afgørelse i sager, hvor der kan være nogen tvivl om berettigelsen af frihedsberøvelsen. Det vil i praksis være de vanskeligste sager, og det må formodes, at de også fremover vil blive påklaget til domstolene i betydeligt omfang. Prøvelse i et patientklagenævn vil derfor være en forsinkende faktor.

Det er imidlertid disse sager, som klageadgangen først og fremmest skal varetage.

Som anført af Justitsministeriet i forarbejderne til den gældende psykiatrilov, er frihedsberøvelse et så alvorligt indgreb, at det af retssikkerhedsmæssige grunde må foretrækkes, at klager så hurtigt som muligt indbringes direkte for en domstol, og det kan ikke undgås, at en forudgående administrativ lokal behandling medfører forsinkelse af den retlige prøvelse, uanset hvor smidigt og effektivt den administrative behandling tilrettelægges.

Dette kan Dommerforeningen fortsat tilslutte sig.

Modsat, hvad der er anført i lovforslaget, indebærer forslaget kun en begrænset

forenkling af klageadgangen. Opsplitningen i klage til byretten (ved prøvelse af frihedsberøvelse) og til patientklagenævnet (ved prøvelse af anden tvang) er for det første intet problem for den frihedsberøvede, idet det påhviler sygehusmyndigheden at indbringe klagen for den eller de rette instanser. Det har ikke voldt vanskeligheder. Forenklingen er dernæst kun en forenkling ved den første klage. Opsplitningen af klagevejen bliver bevaret, men bliver efter forslaget blot tidsmæssigt forskudt til, når sagen efter prøvelse i patientklagenævnet påklages videre.

Modsat, hvad der er anført i lovforslaget, indebærer forslaget endvidere ingen løsning på det problem, der ligger i, at domstol og patientklagenævn kan komme til modsatte resultater med hensyn til, om de fælles grundbetingelser i psykiatrilovens § 5 for frihedsberøvelse og tvangsbehandling er opfyldt. Også hvis lovforslaget bliver gennemført i den foreliggende skikkelse, vil en domstol kunne komme til et andet resultat end patientklagenævnet, nemlig når nævnets afgørelse bliver efterprøvet ved domstolen. Og også patientklagenævnet selv vil kunne komme til indbyrdes modstridende resultater, nemlig i de tilfælde, hvor frihedsberøvelsen og tvangsbehandlingen ikke bliver prøvet samtidigt, jf. herved forslaget side 39, spalte 2, vedrørende § 35.

Da lovforslaget således svækker retssikkerheden betænkeligt, og da grundene bag det kun har begrænset vægt, fraråder Dommerforeningen, at man ændrer grundlæggende ved klageadgangen til domstolene.

Det er Dommerforeningens indtryk, at den sagsbehandlingstid i 1991-93 på gennemsnitligt 55 dage ved byretterne, der refereres fra Psykiatrilovsundersøgelsen, ikke længere gælder, men er nedbragt væsentligt.

Hvis man imidlertid finder, at prøvelsen af klager fra frihedsberøvede bør fremmes yderligere, vil dette kunne ske ved en tilpasning af domstolenes sagsbehandling og kræver ikke indførelse af en forudgående administrativ klageinstans. Et led i en sådan tilpasning kunne være en regel om, at sager i henhold til psykiatriloven skal påbegyndes inden en vis meget kort frist.

Dommerforeningen deltager gerne i en drøftelse af, hvorledes retternes sagsgang nærmere kan tilrettelægges.

2. Ankeadgangen i øvrigt:

Efter lovforslaget, jf. retsplejelovens kapitel 43a, er det kun patienten eller den, der handler på dennes vegne, der kan kræve patientklagenævnets afgørelse indbragt for domstolene.

Det er uhensigtsmæssigt, at der efter lovforslaget ikke i en eller anden form bliver adgang for sygehusmyndigheden til at indbringe patientklagenævnets afgørelse for domstolene.

Selvom det formentlig kun sjældent er aktuelt, vil også sygehusmyndigheden kunne have interesse i at få en tvivlsom afgørelse prøvet ved en retsinstans, også for at kunne varetage sit behandlingsmæssige ansvar overfor den indlagte.

Med den gældende ordning er dette intet problem, idet sygehusmyndigheden kan anke en dom, der går myndigheden imod, jf. som eksempel afgørelsen i Ugeskrift for Retsvæsen 1997 side 62.

Lovforslaget giver ikke i øvrigt Dommerforeningen anledning til bemærkninger."

Den 28. april 1997 anmodede Justitsministeriet om en udtalelse til brug for besvarelsen af et spørgsmål fra Retsudvalget. Spørgsmålet gik på en mulig ændring af domstolskontrollen, således at domstolene i disse sager tilknyttedes en psykiatrisk ekspertise i sager om tvangsforanstaltninger og bevares som 1. instans.

Dommerforeningen svarede, at foreningen ikke har indvendinger mod en ordning, hvorefter byretten i sager efter psykiatriloven bliver tiltrådt af en psykiatrisk sagkyndig, og at foreningen i givet fald gerne deltager i forhandlinger med henblik på at løse de praktiske og retlige problemer i den forbindelse.

Prøvesagsordningen

Ved skrivelse af 23. december 1996 anmodede Justitsministeriet om en udtalelse i anledning af en henvendelse fra Advokatrådet om prøvesagsordningen. Henvendelsen skete på baggrund af en rapport udarbejdet af et udvalg under Advokatrådet. I rapporten foreslås, at første og anden prøvesag skal kunne udføres for en hvilken som helst af landsretterne eller Sø- og Handelsretten, og således at der ikke stilles krav om, at de to sager skal føres for samme ret. Det foreslås endvidere, at 3-års fristen for udførelsen af 2. prøvesag ændres til en 5-års frist. Endelig foreslås, at prøven også - under visse betingelser - skal kunne aflægges for en voldgiftsret eller andre judicielle organer, hvor mindst én dommer fra Højesteret, landsretterne eller Sø- og Handelsretten medvirker.

Dommerforeningen tilsluttede sig udtalelserne fra landsretspræsidenterne. Det fremgik heraf, at der ikke var bemærkninger til en ophævelse af kravet om, at første og anden prøvesag skal udføres for samme ret, eller til en forlængelse til 5 år af fristen for udførelsen af anden prøvesag, eventuelt med en fortsat dispensationsadgang i særlige tilfælde. Derimod burde forslaget om, at prøven også skulle kunne aflægges for voldgiftsretter og andre judicielle organer, ikke gennemføres uden en nærmere overvejelse.

Ændring af retsplejeloven m.v. (Styrkelse af retsstillingen for ofre for forbrydelser m.v.)

Den 23. januar 1997 anmodede Justitsministeriet om en udtalelse om forslag til lov om ændring af en række lovbestemmelser med det sigte at styrke retsstillingen for ofre for forbrydelser m.v.

Dommerforeningen svarede, at forslaget ikke gav anledning til bemærkninger.

Ændring af straffeloven, våbenloven og lov om restaurations- og hotelvirksomhed m.v. (Voldspakken)

Den 23. januar 1997 anmodede Justitsministeriet om en udtalelse om et allerede fremsat forslag til lov om ændring af straffeloven m.v. (voldspakken).

Dommerforeningen svarede således:

"Bemærkningerne til det foreliggende lovforslag indeholder, således som det også har været tilfældet med bemærkninger til tidligere lovforslag, (forslaget om ændring af lov om euforiserende stoffer og forslaget om ændring af straffeloven, retsplejeloven og våbenloven), tilkendegivelser om strafudmåling/-skærpelse. I bemærkningerne til de nævnte lovforslag angives således nøje det forudsatte niveau for den konkrete strafudmåling inden for de foreslåede strafferammer, ja i enkelte tilfælde egentlige strafpositioner for udmålingen. Det er en selvfølge, at domstolene vil tage sådanne tilkendegivelser i betragtning. Imidlertid er en så detaljeret regulering af strafudmålingen i bemærkningerne til lovforslag, som der her er tale om, usædvanlig og rejser principielle problemer om opgavefordelingen mellem domstolene og lovgivningsmagten.

Straffastsættelse, herunder vurdering af om der foreligger konkret formildende eller skærpende omstændigheder, anses for at være et kerneområde for den "dømmende" myndighed, jf. grundlovens § 3. Dommerforeningen finder, at der i bemærkningerne til de omhandlede lovforslag ikke er taget tilstrækkeligt hensyn til domstolenes muligheder og behov for at kunne vurdere den enkelte sag under hensyn til dens særlige omstændigheder og at fastsætte og afbalancere den konkrete straf i forhold til straffastsættelsen på beslægtede områder og til strafniveauet i almindelighed.

Også i voldssager, herunder ikke mindst alvorlige voldssager, sker strafudmålingen ved en konkret helhedsbedømmelse, hvor flere faktorer spiller ind, uden at det på forhånd er muligt klart at sige, hvilken rolle hvert enkelt moment spiller. Voldens grovhed, herunder råhed i udførelsen, benyttelse af våben og den forvoldte fysiske og psykiske skade spiller ind. Også hele situationen og ofrets handle måde er af betydning, ligesom gerningsmandens tidligere straffe og undertiden hans personlige forhold skal inddrages.

Selv om intentionerne efter bemærkningerne til det foreliggende lovforslag og til de tidligere forslag i mange tilfælde vil kunne følges, vil den vurdering, som domstolene nødvendigvis må foretage ud fra den enkelte sags konkrete omstændigheder, kunne føre til fravigelse af det strafniveau/den strafposition, der er forudsat i bemærkningerne til lovforslagene. Domstolene finder sig ikke afskåret fra at foretage sådanne fravigelser.

Dertil kommer for så vidt angår det foreliggende lovforslag, at virkningerne af den forudsatte straffeskærpelse i bestemte situationer ikke i praksis kan begrænses til disse. Der kan således næppe fastsættes nogen klar grænse, hvor man kan forøge straffen for de tilfælde, der ligger over grænsen, men lade den blive uændret for dem, der er under. Der vil være en glidende overgang mellem f.eks. de tilfælde, hvor man i dag idømmer fængsel i 1 år og dem, hvor man idømmer 1 år 3 måneder, og det vil være urimeligt og i strid med almindelig udmålingspraksis, hvis man fremover i det første tilfælde stadig skulle idømme 1 år, men i det andet 2 år 3 måneder. I praksis vil den glidende overgang i sagernes alvor give sig udtryk i en tilsvarende glidende skala af idømte straffe."

Ændring af straffeloven (Grov miljøkriminalitet)

Den 29. januar 1997 anmodede Justitsministeriet om en udtalelse om forslag til lov om ændring af straffeloven (grov miljøkriminalitet).

Dommerforeningen svarede, at forslaget ikke gav Dommerforeningen anledning til bemærkninger.

Sikkerhedsstillelse for sagsomkostninger

Ved skrivelse af 25. februar 1997 anmodede Justitsministeriet om en udtalelse i anledning af et folketingsspørgsmål angående muligheden for at indføre bestemmelser, der gør det muligt at kræve sikkerhed hos en sagsøger for sagsomkostninger, såfremt dommeren skønner, at sagsøgeren ikke har udsigt til at vinde sagen, og sagsøgeren gentagne gange har anlagt sager uden at få medhold.

Dommerforeningen udtalte i sit høringssvar, at en regel med et sådant indhold ville være for vanskelig at administrere, til at den kunne anbefales.

Hurtigere behandling af civile sager m.v.

Justitsministeriet anmodede den 28. februar 1997 Dommerforeningen om en udtalelse om det dagen forinden fremsatte forslag til lov om ændring af retsplejeloven (Hurtigere behandling af civile sager m.v.).

Dommerforeningen udtalte i sit høringssvar:

"Dommerforeningen kan i alt væsentligt tiltræde lovforslaget, der bygger på Advokatrådets og Dommerforeningens fælles oplæg til en effektivisering af civilprocessen. For så vidt angår de punkter af det fælles oplæg, som ikke er medtaget i lovforslaget, lægger foreningen vægt på, at de - som nævnt i bemærkningerne - er udeladt, fordi de behandles i Småsagsudvalget eller Retsplejerådet eller vil blive medtaget i arbejdet i en kommende Civilproceskommission.

Foreningen har ligeledes bemærket sig, at Justitsministeriet i løbet af sommeren vil tage initiativ til nærmere drøftelser med blandt andet Dommerforeningen om gennemførelse af obligatorisk skriftlig sagsforberedelse.

Der er i øvrigt følgende bemærkninger til lovforslaget:

1. På baggrund af forhistorien forstår Dommerforeningen retsplejelovens § 355, som den bliver ændret ved lovforslagets pkt. 21 og 22, således, at

dommeren på det forberedende møde udover at fastsætte frister for udveksling af processkrifter m.v. også kan beramme domsforhandling, hvor dette er forsvarligt og hensigtsmæssigt. Denne adgang til "forhåndsberømmelse" er af betydning for, at sagsbehandlingstiden kan nedsættes, nemlig med berømmelsestiden.

Man skal imidlertid i forvejen være opmærksom på adgangen til "forhåndsberømmelse", idet den ikke kan læses ud af lovteksten, og ordlyden af § 356, stk. 2, nærmest taler imod den.

På den baggrund bør formuleringen af § 355 ændres, således at det udtrykkeligt fremgår, at dommeren udover at fastsætte tidsrammerne for eventuel yderligere forberedelse også kan fastsætte tidspunktet for domsforhandling.

2. Lovforslagets pkt. 11 (med krav om udførlig sagsfremstilling i stævningen) vil næppe have den tilsigtede procesfremmende virkning, idet der fortsat kan indgives incassostævninger med et helt summarisk indhold. Det vil i praksis ikke være muligt at håndhæve en sondring mellem incassostævninger og "almindelige" stævninger.

Dommerforeningen forudsætter imidlertid, at adgangen til at indgive stævninger med kortfattet sagsfremstilling ophører, når og hvis der gennemføres en egentlig incassoproses på grundlag af Småsagsudvalgets betænkning.

Også de regler, som gennemføres med lovforslaget, bør være omfattet af kommissoriet for en Civilproceskommission. Herved sikres, at der sker en vurdering af virkningerne af ændringerne, hvoraf nogle, som f.eks. de skærpede betingelser for adgangen til at fremsætte nyt processtof, er vanskelige at bedømme fuldt ud på forhånd."

Ændring af færdselsloven

Ved skrivelse af 12. marts 1997 anmodede Trafikministeriet om en udtalelse om et forslag til ændring af færdselsloven (spiritus- og promillekørsel, mobiltelefoner m.v.), som var fremsat i Folketinget den 26. februar 1997.

Dommerforeningen udtalte i sit høringssvar af 24. marts 1997, at det var særdeles beklageligt, at foreningen - og domstolene i øvrigt

- ikke var blevet hørt tidligere. Det udtaltes videre, at spørgsmålet om indførelse af lavere promillegrænser var et politisk spørgsmål, som foreningen fandt ikke at burde udtale sig om.

Om det lovgivningstekniske gentog foreningen sin udtalelse i anledning af "voldspakken" med den principielle kritik af den detaljerede regulering af strafudmålingen, som fandtes i lovforslagets bemærkninger. Desuden anførtes:

"Forslaget til ændring af færdselsloven giver anledning til principielle betænkeligheder af tilsvarende karakter på grund af dets endda særdeles detaljerede regulering i bemærkningerne af straf og frakendelsestid. Færdselsloven er ganske vist et område, hvor det er sædvanligt at tage udgangspunkt i skematisk fastsatte sanktioner. Imidlertid er der, foreningen bekendt, ikke tidligere eksempler på, at dette er sket i bemærkningerne til en lovtekst i det omfang og den detaljeringsgrad, som det nu er tilfældet.

Det er principielt betænkeligt og også uhensigtsmæssigt, at lovgiver søger at fastsætte sanktioner på denne måde. Den gældende detaljerede fastsættelse af sanktionspraksis for spritkørsel er da heller ikke foretaget af lovgiver, men af domstolene på grundlag af loven og dens mere generelt udformede forarbejder.

Dommerforeningen fraråder, at loven gennemføres med de nuværende bemærkninger. Ligesom ved "voldspakken" vil domstolene selvsagt tage sådanne bemærkninger i betragtning ved pådømmelse af sager, men man vil ikke føle sig afskåret fra at fravige dem, hvor de i bemærkningerne anbefalede sanktionsforslag ikke skønnes velbegrundede, eller hvor en sags konkrete omstændigheder i øvrigt taler derfor."

Samarbejdet mellem retterne og pressen

Justitsministeriet anmodede ved skrivelse af 14. marts 1997 om en udtalelse om betænkning nr. 1330/1997 vedrørende samarbejdet mellem retterne og pressen.

Dommerforeningen udtalte i sit høringssvar, at der var tale om en gennemarbejdet betænkning, som dog havde den svaghed, at forholdet mellem retterne og pressen - blandt andet på grund af det begrænsede kommissorium - var behandlet løsrevet fra spørgsmålet om offentlighed i retsplejen generelt. Foreningen kunne tiltræde, at der er behov for revision af reglerne om offentlighed i rets-

plejen. Arbejdet hermed burde fremmes, i første omgang i Retsplejerådet. Rådets kommissorium burde udformes således, at det lægger op til en generel gennemgang af reglerne om offentlighed i retsplejen, herunder også mediernes forhold. En isoleret gennemførelse af betænkningens forslag ville være uheldig.

Dommerforeningen fremsatte desuden bemærkninger til de enkelte forslag i betænkningen. Heraf kan fremhæves, at foreningen fandt, at forslagene om journalisters adgang til at udtale sig om dørlukning, referat- og navneforbud og deres adgang til at påkære afgørelser i den forbindelse gav anledning til både principielle og praktiske betænkeligheder. En gennemførelse af de foreslåede regler kunne føre til stødende forskelsbehandling mellem journalister og f.eks. personer, der har tilknytning til sagens aktører, men ikke kære adgang. En udbredt brug af de foreslåede regler vil i visse sager kunne virke forstyrrende for rettens gang og forsinkende og ressourcekrævende. Foreningen fandt endvidere, at forslaget om journalisters adgang til brug af referatbåndoptager i retten måtte forudsætte, at der fandtes ressourcer til foretagelse af rettens egen lydoptagelse af retshandlingerne. Men sådanne lydoptagelser ville have videregående betydning for retsledelse, for protokollation, for domsskrivning og for indretning af retslokalerne. Foreningen henstillede derfor, at disse problemer overvejes og løses, før journalisterne får tilladelse til brug af referatbåndoptager.

Straffelovrådets udtalelse om aktindsigt i sager om straffuldbyrdelse

Den 13. april 1997 anmodede Justitsministeriet Dommerforeningen om en udtalelse om Straffelovrådets udtalelse om aktindsigt i sager om straffuldbyrdelse.

Straffelovrådets udtalelse gik ud på nogle ændringer i forvaltningsloven, der indebærer en vis begrænsning i adgangen til aktindsigt. Forslaget udsprang af det af Kriminalforsorgen påpegede problem med "overfanger" i fængslerne.

Dommerforeningen svarede, at man ikke havde bemærkninger til Straffelovrådets udtalelse.

Antagelse af beskikkede advokater

Et udvalg nedsat af Advokatrådet har afgivet en rapport om beskikkelsesordningen, og på et kontaktudvalgsmøde anmodede Advokatrådet Dommerforeningen om bemærkninger til rapporten, blandt andet med henblik på at overveje, om det videre arbejde med rapporten skulle ske som et samarbejde mellem Dommerforeningen og Advokatrådet.

De væsentligste elementer i rapporten var etablering af ansættelsesudvalg, afvisning af anciennitet som antagelseskriterium og spørgsmålet om tidsbegrænsning af beneficierne.

Efter at have forelagt henvendelsen for landsretspræsidenterne svarede Dommerforeningen, at den nuværende ansættelsesprocedure fungerer godt, og at man ikke kunne gå ind for ansættelsesudvalg, ligesom der i forbindelse med en eventuel tidsbegrænsning ikke burde være fortrinsret til genbeskikkelse - i hvert fald ikke en så stærk fortrinsret, som foreslået i rapporten.

Dommerforeningen fandt derfor ikke tilstrækkelig anledning til et fælles udspil om sagen.

Dommerforeningen tilføjede:

"Det kræver ikke regelændring at ændre ansættelseskriterierne således, at man ikke lægger vægt på anciennitet, men tager udgangspunkt i ansøgernes kvalifikationer. Det fordrer blot, at den lokale kredsbestyrelse i sin indstilling ikke tillægger ancienniteten betydning. Hvor dette er en ændring i forhold til gældende praksis, er det op til Advokatrådet at få ændringen igennem."

Salærtakster

Præsidenterne for Højesteret, landsretterne og København Byret samt en repræsentant for Dommerforeningen deltog i september 1995 i en drøftelse med Advokatrådet om forhøjelse af de vejledende takster i straffesager og ægteskabssager. Landsretspræsidenterne udsendte den 16. januar 1996 nye vejledende takster, og Københavns Byret fastsatte samtidigt nye takster.

Den 27. juni 1996 stadfæstede Konkurrenceankenævnet Konkur-

renerådets påbud om ophævelse af blandt andet de vejledende takster for procedure, incasso, møder i fogedret m.v.

Emnerne er behandlet nærmere i årsberetningen for 1995-96.

Advokatrådet har indbudt de samme, som deltog i drøftelsen i 1995, til en ny drøftelse den 13. august 1997. Man ønsker en samlet revision af domstolenes vejledende takster for procedure- og incassosalærer i borgerlige sager, for salærer til beskikkede advokater i straffe- og ægteskabssager samt for salærer i foged- og tvangsauktionssager.

Fra domstolsside har man erklæret sig villig til at høre på og overveje advokaternes oplæg.

Andre høringssager

Udkast til bekendtgørelse om bobestyrere.

Forslag til ændring af varemærkeloven og retsplejeloven (EF-varemærkedomstol).

Forslag til lov om beskatning ved dødsfald (dødsboskatteloven).

Forslag til EU-direktiv om søgsmål med nedlæggelse af påstand om forbud på området til beskyttelse af forbrugernes interesser.

Udkast til forslag til lov om forbrugeraftaler, der giver brugsret til fast ejendom på timesharebasis.

Udkast til bekendtgørelse om behandlingen af sager om værgemål og værger m.v. og bekendtgørelse om værgemål samt udkast til statistiskemaer.

Forslag til EU-direktiv om køb af forbrugsvarer og forbrugsgarantier.

Udkast til forslag til lov om ændring af lov om forsikringsaftaler og lov om tilsyn med firmapensionskasser (forbud om anvendelse af genetisk test ved tegning af forsikringer og pensioner).

Forsøgsprojekt med automatisk hastighedskontrol og rødkørselskontrol.

Udkast til lov om elektronisk Statstidende.

Udkast til lov om ændring af renteloven (ophævelse af rentelovens sontring mellem formueretlige og ikke-formueretlige pengekrav).

Forslag til lov om gennemførelse af Europol-konventionen.

Forslag til lov om ændring af lov om udlevering af lovovertrædere (gennemførelse af EU-udleveringskonventionen).

Udkast til bekendtgørelse om ejendomsformidlers sikkerhedsstillelse og behandling af betroede midler.

Forslag til lov om Danmarks tiltrædelse af Schengen-konventionen.

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven (Schengen-konventionen m.v.).

Udkast til bekendtgørelse om afholdelse af motorløb uden for vej.

Uddannelsesudvalget for jurister ved domstolene

Uddannelsesudvalgets budget, der i de senere år har været stigende, blev ved finansloven for 1997 skåret ned til 2,4 mill. kr. Uddannelsesudvalget havde lagt et kursusbudget på 3.410.000 kr. og måtte på et ekstraordinært møde den 2. januar 1997 finde de nødvendige besparelser heri. Besparelserne gik især ud over de kurser, som var planlagt til efteråret 1997, og har således i det store og hele ikke berørt den periode, der er omfattet af denne årsberetning.

Der har således igen været afholdt et seminar i behandling af civile sager og et seminar i behandling af straffesager.

Grunduddannelseskurserne (Domstolsuddannelsen I) er afviklet efter den oprindelige kursusplan - blot et enkelt kursus er udskudt til

foråret 1998.

Under Domstolsuddannelsen II er gennemført kurser i menneskerettigheder, EU-ret, skriftlig kommunikation, non-verbal kommunikation, familieret, børn og værgemål og skifteret (oversigtskursus).

Lederuddannelseskurserne er fortsat med 3. og 4. modul for dommere ved eneembeder og ved todelte embeder, 1. og 2. modul for dommere ved kollegiale retter og 1. og 2. modul for dommere og retsassessorer med ledelsesfunktioner samt 2. og 3. modul for retsassessorer og ældre dommerfuldmægtige.

Fælles med Advokatrådet er afviklet kurser i forbrugerbeskyttelse ved erhvervelse af fast ejendom, selskabstømmersager i strafferetlig belysning, knæk et regnskab I og II, domme fra EF-domstolen, strafferetspleje i praksis, bevisførelse og bevisbedømmelse i straffesager og skatteret.

Der er endelig afholdt en række kurser i den nye skiftelov og i konkursret/gældssanering samt et regnskabskursus for retsassessorer og dommerfuldmægtige.

Erfaringerne fra et EU-seminar i juni 1996 har foranlediget uddannelsesudvalget til at ansøge Robert Schumann-aktionen om støtte til et projekt om efteruddannelse i EU-ret.

Tekstudvalget

Tekstudvalget har i det forløbne år arbejdet med en revision af standardtekster til retsbøger og dombøger i straffesager. Arbejdet har været meget tidkrævende. Udvalget har indhentet forslag fra en layoutkonsulent til layout, som både er moderne og læsevenlige, og som kan realiseres inden for DSI systemets tekniske muligheder. Revisionen af teksterne forventes afsluttet i 1997.

Udvalget har endvidere udarbejdet standardtekster til indkaldelser i civile sager. Teksterne er en følge af de ændringer af retsplejeloven, som trådte i kraft den 1. juli 1997, om en hurtigere behandling af civile sager. Ved udformningen af teksterne har udvalget for at tilstræbe en vis ensartethed af domstolenes tekster brugt nog-

le formuleringer og layout, som svarer til indkaldelserne i straffesager. Det er planen, at udvalget, når straffeteksterne er færdige, vil gå i gang med en revision af de civile standardtekster, der ligger i systemet.

Også de nye regler om fratagelse af retlig handleevne medfører behov for standardtekster. Det er et område, som udvalget har taget fat på.

Dommerforeningen anser arbejdet med en fornyelse af domstolenes standardtekster som meget betydningsfuldt. Det er vigtigt, at domstolene henvender sig til borgerne i et sprog, som umiddelbart kan forstås, og at afgørelserne gives i en form, som ikke af brugerne opleves som for verdensfjernt.

Dommerforeningens repræsentant i udvalget var indtil foråret 1997 Lisbeth Larsen, kriminalretten i Glostrup. Foreningen er nu repræsenteret af Mona Kastrup, civilretten i Viborg.

Domstolenes kontaktudvalg

Kontaktudvalget, der består af repræsentanter for Dommerforeningen, Dommerfuldmægtigforeningen, HK Landsklubben Dommerkontorerne og PDT, har afholdt to møder. Foreningerne har desuden haft løbende kontakt.

På møderne har man især drøftet domstolsudvalgets betænkning og forslaget om en domstolsstyrelse m.v., forslag om reform af den civile retspleje og selvforvaltningsordningen.

Kontaktudvalget mellem Dommerforeningen og Advokatrådet

Der har været afholdt møder i kontaktudvalget mellem Dommerforeningen og Advokatrådet den 12. november 1996 og den 7. maj 1997. Blandt andet har følgende emner været drøftet:

- Forhandlingerne i småsagsudvalget.
- Domstolsudvalgets betænkning.

- Rapport om beskikkelsesordningen afgivet af et udvalg nedsat af Advokatrådet.
- Justitsministeriets handlingsplan for domstolene.
- Reform af reglerne om behandling af nævningsager.
- Salærforhandlinger.

Kontaktudvalget med Politimesterforeningen

Der har ikke i det forløbne år været afholdt møde i kontaktudvalget.

Dommerforeningens informationsudvalg

Udvalget består af Peter Deleuran, Birgitte Thorsen og Henrik Linde.

Udvalget forestår i samarbejde med DJØF's forlag udgivelsen af Dommerforeningens domsoversigter.

I 1996/97 er udsendt:

- Praksis vedrørende samfundstjeneste.
- Forelæggelse af præjudicielle spørgsmål for EU-domstolen.
- Strafedømming vedrørende røveri.
- Strafedømming vedrørende seksuelle krænkelser.

Fremover er planlagt udsendt følgende domsoversigter:

- Praksis vedrørende narkotikakriminalitet.
- Praksis vedrørende våbenlovgivningen.
- Praksis vedrørende smugleri.
- Praksis vedrørende selskabstømmersager.

Teknologi

Teknologirådet

Teknologirådet har i 1996-97 afholdt 4 møder.

Rådet består af departementschef Michael Lunn (formand), administrerende dommer Preben Bagger, landsretspræsident Bjarne Christensen, dommer S. A. Koustrup, byretspræsident Claus Larsen, højesteretsdommer Torben Melchior, byretspræsident Ebbe Nielsen, afdelingschef Dorrit Sylvest Nielsen, administrerende dommer Per Holkmann Olsen, kontorchef Marianne Samuelsson, dommer Jes Schiøler og landsretspræsident Sven Ziegler.

Rådets kommissorium er gengivet i årsberetningen for 1991-92. Rådet har i det forløbne år blandt andet drøftet:

- Anvendelse af Ugeskrift for Retsvæsen og Karnovs Lovsamling og andre kommenterede love i elektroniske udgaver.
- Indførelse af et PAI-system (Personale-administrativt Informationsystem) i Justitsministeriets Domstolsafdeling.
- Adgang for domstolene til elektronisk kommunikation med Domstolsafdelingen og med offentlige databaser, blandt andet PubliCom (Erhvervs- og Selskabsstyrelsen), CPR og Retsinformation.
- Sikkerhedsinstruks for domstolene.
- IT-strategi for domstolene.
- Anvendelse af betalingskort og kreditkort ved domstolene.

Endvidere har rådet mere uformelt drøftet emner vedrørende domstolenes øvrige forhold, især de administrative.

Status for de landsdækkende edb-systemer

1. Bevillinger.

For året 1997 er der til byretterne afsat 22,8 mill. kr. til ud-

bygning og modernisering af de landsdækkende edb-systemer bortset fra tinglysning. Der er endvidere afsat 10 mill. kr. til egentlige driftsudgifter ved byretterne.

For de overordnede retter er afsat henholdsvis 2,5 mill. kr. og 1 mill. kr.

Til tinglysning er afsat 20 mill. kr. til Teknologikontorets del af iværksættelsen af projektet, mens driftsudgifterne ikke kan opgøres sammenligneligt med tallet for de øvrige projekter. Endvidere er der overført 1,2 mill. kr. til brug for tinglysningspersonalets opslag i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens register (PubliCom).

2. Status.

Den 1. juli 1997 er der opstillet cirka 1200 pc arbejdspladser til kontorpersonalet, cirka 340 arbejdspladser til jurister og cirka 80 netværksinstallationer/servere, diverse printere m.v. ved byretterne. Herudover er opstillet cirka 180 pc arbejdspladser til kontorpersonalet, 40 publikumsterminaler og 40 servere til tinglysningen.

Cirka 1500 har i løbet af året deltaget i forskellige kurser i Teknologikontoret.

Status for de enkelte systemer er således:

Tinglysning: Indført ved cirka 40 embeder og cirka 55 procent af landets faste ejendomme. Ved retten i Århus: Alle rettigheder over biler.

Tekstbehandling, E-post (intern) og Regneark: Indført ved cirka 65 embeder.

Fogedret: Indført ved alle retter.

Tvangsauktion: Indført ved cirka 65 embeder.

UfR og Karnov: Indført ved cirka 30 embeder.

Andre bøger, (Kommenterede forsikringsaftalelov, offentlig-

hedslov, forvaltningslov og retsafgiftslov): Indført ved 5 embeder. Evalueringen er nu gennemført, og de enkelte embeder vil kunne vælge via selvforvaltningen at få disse bøger installeret.

Almindelig journal: Indført ved cirka 30 embeder.

Civil- og strafferet: Testes/ anvendes ved 8 embeder. Testembederne er: Københavns Byret, Gentofte, Tåstrup, Sønderborg, Haderslev, Kolding, Lyngby og Roskilde.

Skifteret: Konkurs m.v. testes ved retten i Holbæk. Dødsboer m.v. er ikke klar til test.

3. Øvrige aktiviteter.

Teknologikontoret har udarbejdet en sikkerhedsinstruks for retternes edb, som har været sendt til høring ved alle organisationer og forelagt Teknologirådet. Sikkerhedsinstruksen forventes udsendt til efteråret/vinter.

Teknologikontoret har udarbejdet udkast til Domstolenes IT-strategi, som efter færdige drøftelser i Teknologirådet vil blive sendt til høring ved alle domstolenes organisationer.

Teknologikontoret er i øvrigt repræsenteret i en række arbejdsgrupper både vedrørende almindelige organisatoriske spørgsmål og vedrørende tinglysningsspørgsmål.

Relationer til udlandet

Fra den 21. til den 23. august 1996 deltog Jytte Scharling, Bjarne Pedersen, Poul Søgaard og Hans Ulrik Bruhn i det 34. Nordiske Juristmøde i Stockholm.

Fra den 23. til den 26. september 1996 deltog 5 bestyrelsesmedlemmer i Den Internationale Dommerunions møde i Amsterdam.

Den 22. november 1996 deltog Jes Schiøler i Den Svenske Dommerforenings årsmøde i Göteborg.

Fra den 7. til den 8. marts 1997 deltog Svend Aage Feier i Den Europæiske Dommerunions møde i Milano.

Fra den 12. til den 14. marts 1997 deltog Henrik Linde og Svend Aage Feier i en svensk dommerkonference i Lund.

Fra den 13. til den 15. marts 1997 deltog Bjarne Pedersen i Den Grønlandske Kredsdommerforenings årsmøde i Nuuk.

Fra den 26. til den 29. maj 1997 deltog et antal dommere i et seminar ved Akademie Sankelmark i Sydslesvig.

Fra den 5. til den 7. juni 1997 deltog Svend Aage Feier i Den Finske Dommerforenings årsmøde i Helsingfors.

Fra den 16. til den 17. juni 1997 deltog Bjarne Habersaat i en besøgsrejse ved EF-domstolen i Luxembourg.

Fra den 18. til den 20. juni 1997 deltog Ulla Langholz og Bodil Ruberg i et miljøretskursus i Strassbourg.

Arbejdsgrupper og udvalg m.m.

Arne Lyngesen er næstformand i Tjenestemandsföreningen og i forbindelse hermed medlem af forskellige udvalg i DJØF.

Poul Holm er medlem af Retsplejerådet.

Bjarne Pedersen er medlem af Strafferetsplejeudvalget.

Svend Aage Feier er föreningens repræsentant i forfremmelsesnævnet for tjenestemandsansatte kontorfunktionærer ved domstolene.

Jes Schiøler, Claus Larsen, Bjarne Christensen og Sven Ziegler er medlemmer af Hovedsamarbejdsudvalget for Domstolene.

Mogens Beier, S. A. Koustrup og Claus Larsen udgør arbejdsgruppen vedrørende praktiske processpørgsmål.

Ove Dam er medlem af Teknologiudvalget under Hovedsamarbejdsudvalget for Domstolene.

Lars Ryhave og Bjarne Pedersen er medlemmer af uddannelsesudvalget for jurister ved domstolene.

Jes Schiøler og Bjarne Pedersen udgør Dommerforeningens Kontaktudvalg til Dommerfuldmægtigforeningen, PDT og HK-Landsklubben Dommerkontorerne.

Lisbeth Larsen er medlem af Retsinformationsrådet.

Poul Holm er medlem af Justitsministeriets udvalg vedrørende forskellige konkursspørgsmål.

Hans Ulrik Bruhn er medlem af Sikkerhedsudvalget for domstolene.

Vibeke Rønne er medlem af repræsentantskabet for Dansk For-

sorgsselskab.

Peter Deleuran, Birgitte Thorsen og Henrik Linde udgør Dommerforeningens Informationsudvalg.

Svend Aage Feier er foreningens repræsentant i Det Kriminalpræventive Råd.

Jes Schiøler, Poul Søgaard, Hans Ulrik Bruhn og Vibeke Rønne er medlemmer af kontaktudvalget med Advokatrådet.

Jes Schiøler og Bjarne Pedersen er medlemmer af kontaktudvalget med Politimesterforeningen.

Mogens Beier er medlem af udvalget vedrørende uddannelse af kontorfunktionærer.

Hanne Ekstrand er medlem af Justitsministeriets udvalg til revision af børnelovene.

Bertil Vollmond er medlem af udvalget for domstolenes statistik.

Henrik Linde er medlem af budgetudvalget.

Preben Bagger, S. A. Koustrup, Per Holkmann Olsen og Jes Schiøler er medlemmer af Teknologirådet.

Claus Larsen er medlem af Academic Council.

Preben Fusager er medlem af en arbejdsgruppe om edb-projekt til behandling af civile sager.

Otto Bisgaard er medlem af et udvalg om en småsagsproces.

Marianne Højgaard Pedersen er medlem af en arbejdsgruppe om statistikker på familieretsområdet.

Mona Kastrup er medlem af tekstudvalget.

Erik Kjærgaard, Henrik Lind Jensen og Lene Larsen er medlemmer af en følgegruppe vedrørende EU-direktiv om køb af forbrugsvare og forbrugsgarantier.

Lisbeth Larsen er medlem af en arbejdsgruppe vedrørende formidling af retspraksis.

Ove Dam er medlem af to arbejdsgrupper til udarbejdelse af edb-program til skiftesager.

Jytte Scharling er medlem af en arbejdsgruppe om brugerundersøgelse ved domstolene.

Preben Bagger er medlem af en edb-projektgruppe vedrørende faged- og tvangsauktionssager.

H. C. Thomsen, Jens Rosenløv, Henrik Linde og Jørgen Als Andersen er medlemmer af en følgegruppe vedrørende international forkyndelse.

Lene Pagter Kristensen og Lillian Hindborg er medlemmer af et udvalg vedrørende "papirløs tinglysning".

Karsten Bo Knudsen er medlem af stempellov-udvalget.

Preben Fusager er medlem af en arbejdsgruppe vedrørende indretning af nye retsbygninger.

Jes Schiøler er medlem af arbejdsgruppen vedrørende sagsgennemløbstider og effektivitet.

Vibeke Rønne er foreningens kontaktperson til Dansk Forening for International Strafferet og EU-ret.

Jes Schiøler er medlem af arbejdsgruppen vedrørende personalepolitikken ved domstolene.

Torben Goldin er medlem af arbejdsgruppen om domstolenes hjemmeside på Internettet.

Personalia

Nyudnævnelser

Vicepolitimester Morten Fabrin, dommer i Vestre Landsret fra 1. september 1996.

Retsassessor Peter Bredahl, dommer i retten i Århus fra 15. september 1996.

Retsassessor Katrine Birgitte Buemann Eriksen, dommer i retten i Varde fra 1. november 1996.

Retsassessor Peter Brund, dommer i retten i Haderslev fra 1. november 1996.

Retsassessor Jørgen Agerbo Larsen, dommer i retten i Svendborg fra 1. november 1996.

Justitssekretær Marianne Sonne, dommer i Københavns Byret fra 1. februar 1997.

Retsassessor Hanne Fog-Petersen, dommer i Københavns Byret fra 1. februar 1997.

Retsassessor Kirsten Maigaard, dommer (rejsedommer) i retten i Århus fra 15. februar 1997.

Retsassessor Søren Søndergård Hansen, landsdommer ved Grønlands Landsret fra 1. april 1997.

Referendar Kirsten Thorup, dommer i Vestre Landsret fra 15. april 1997.

Kontorchef Niels Boesen, dommer i retten i Roskilde fra 1. maj 1997.

Retsassessor Marianne Svendsen, dommer i retten i Århus fra 1.

juni 1997.

Kontorchef Gitte Cordes, dommer i Københavns Byret fra 1. juni 1997.

Retsassessor Peter A. W. Rønning-Jølver, dommer i Københavns Byret fra 1. juni 1997.

Advokat Stig Glent-Madsen, dommer i Vestre Landsret fra 1. august 1997.

Kst. dommer Peter J. C. Christensen, dommer i retten i Esbjerg fra 1. august 1997.

Ændrede udnævnelser

Frida Liebach, administrerende dommer ved retten i Haderslev fra 1. oktober 1996.

Michael Dorn, dommer i Østre Landsret fra 1. september 1996.

Eva Staal, dommer i Vestre Landsret fra 1. september 1996.

Elisabeth Mejnertz, dommer i Vestre Landsret fra 1. september 1996.

Bjarne Pedersen, administrerende dommer ved retten i Svendborg fra 1. september 1996.

Bjørn Graae Rasmussen, dommer i retten i Brædstrup fra 1. november 1996.

Jes Torben Bryld, administrerende dommer ved retten i Gladsaxe fra 1. december 1996.

Torben Bybjerg Nielsen, dommer i retten i Århus fra 1. februar 1997.

Henrik Schoustrup-Thomsen, administrerende dommer ved retten i Hørsholm fra 1. februar 1997.

Lene Pagter Kristensen, dommer i Højesteret fra 15. februar 1997.

Ida Heide-Jørgensen, præsident for retten i Aalborg fra 1. marts 1997.

Jes Schiøler, dommer i retten i Rødovre fra 1. marts 1997.

Eivind Linde Jensen, dommer i Østre Landsret fra 1. marts 1997.

Ejler Bruun, dommer i Østre Landsret fra 1. april 1997.

Christian Heiede Richter, dommer i retten i Århus fra 1. juni 1997.

Margit Laub, dommer i retten i Holstebro fra 15. juli 1997.

Mogens Pedersen, administrerende dommer ved retten i Frederikshavn fra 1. august 1997.

Afgående

Hanne Blegvad Jensen, Østre Landsret, med udgangen af august 1996.

Harald Boas, Østre Landsret, med udgangen af august 1996.

Rasmus Lind, kriminalretten i Haderslev, med udgangen af september 1996.

Sven Herreborg Thomsen, retten i Varde, med udgangen af oktober 1996.

Inge Thurah Tollestrup, retten i Århus, med udgangen af november 1996.

Jens Smedegaard Andersen, retten i Gladsaxe, med udgangen af november 1996.

Knud Verner Arildsen, retten i Aalborg, med udgangen af februar 1997.

Hans Chr. Raffnsøe, Grønlands Landsret, med udgangen af marts 1997.

Chr. B. Gadegaard, Retten i Holstebro, med udgangen af maj 1997.

Ole Unmack Larsen, Vestre Landsret, med udgangen af juli 1997.

Jens Boye Morving, Østre Landsret, med udgangen af juli 1997.

Poul Stampe Jakobsen, Østre Landsret, med udgangen af juli 1997.

Gunnar Vork, Civilretten i Frederikshavn, med udgangen af juli 1997.

Døde

Tyge C. Heilesen, landsdommer.

Karen Hanssing, dommer.

Else Lægaard Mols, højesteretsdommer.

Henrik Urne, højesteretsdommer.

Holger Grundtvig, civildommer.

Mogens Hvidt, højesteretspræsident.

Preben Kristian Lyngsøe, landsdommer.

Leif Grønning-Nielsen, landsdommer.

Erik Riis, højesteretsdommer.

Daniel Nolsøe, landsdommer.

Medlemstal

Medlemmer den 1. august 1997

Højesteret	17
Østre Landsret	49
Vestre Landsret	34
Sø- og Handelsretten	4
Københavns Byret	42
Byretterne uden for København	158
Færøerne	2
Grønland	1
EF-Domstolen	2
Menneskerettighedsdomstolen	1
	310
Pensionerede dommere	135
Samlet medlemstal	445

Årsregnskab 1996/97

Indtægter		(1995/1996)
Kontingenter	153.500,00	149.500,00
Renter og kursregulering	14.715,86	21.157,05
Tilskud	32.000,00	32.000,00
Indtægter i alt	200.215,86	202.657,05
Udgifter		
Årsmødet	119.712,25	90.804,00
Bestyrelsen	28.355,95	28.223,80
Årsberetning	10.050,00	9.906,50
Dommerunion og andre organisationer ..	7.948,00	8.121,90
Kontorhold andet	5.592,53	3.512,18
Rønnovs sange	23.708,73	0,00
Udgifter i alt	195.367,46	140.568,38
Årets resultat	4.848,40	62.088,67
Formueopgørelse:		
Beholdning pr. 1. august 1996		446.286,2
Beholdning pr. 31. juli 1997:		
Girokonto	52.260,73	
Checkkonto	62.873,96	
Obligationer til pålydende	336.000,00	451.134,69
(kursværdi: 359.317,30)		
		4.848,40

Herudover har foreningen af Gads Forlag modtaget et tilskud på 15.000,00 kr. til udgivelse af et festskrift. Beløbet er anbragt på en særskilt konto.

København, den 1. august 1997.
Vibeke Rønne

Jeg har revideret ovenstående regnskab.
Regnskabet er afstemt med bogføringen med tilhørende bilag. Be-
holdningernes tilstedeværelse er dokumenteret gennem forevisning
af kontoudskrifter og depotudskrift.
Revisionen har ikke givet anledning til bemærkninger.

Gentofte, den 2. august 1997.
Holger Skovsborg

Fonde

Den Danske Dommerforenings Understøttelsesfond

Fondens vedtægter er optaget i årsberetningen for 1995-96, hvortil
der henvises.

Legater søges ved henvendelse til:

Den Danske Dommerforening
Kassereren
Domhuset, Nytorv,
1450 København K.

Vedtægter

Vedtægter for Den Danske Dommerforening

Navn og formål

§ 1.

Foreningens navn er Den Danske Dommerforening.

§ 2.

Foreningens formål er at samle Danmarks dommere for at fremme løsningen af retsplejens opgaver, styrke domstolenes stilling i samfundet, varetage dommernes interesser og fremme det kollegiale sammenhold.

Stk. 2. Foreningen holder hvert år mindst ét almindeligt medlemsmøde.

§ 3.

Enhver, der som fast ansat, juridisk dommer beklæder en stilling ved de almindelige domstole, kan være medlem. Efter bestyrelsens bestemmelse kan endvidere faste danske dommere ved internationale domstole være medlemmer.

Stk. 2. Dommere, der afgang fra deres stilling med pension, forbliver medlemmer, dog uden stemmeret.

Stk. 3. Indmeldelse og udmeldelse sker skriftligt til kassereren.

§ 4.

Medlemmerne betaler et kontingent, der fastsættes af generalforsamlingen.

Stk. 2. Medlemmer, der er indmeldt efter 31. december, betaler først kontingent for det følgende regnskabsår.

stk. 3. Pensionerede medlemmer betaler ikke kontingent. Hvis pensionering finder sted efter den 31. december, indtræder kontingentfritagelsen først fra det følgende regnskabsår.

Regionsinddelingen

§ 5.

Region 1 omfatter Københavns Byret.

Region 2 omfatter retskredsene på Frederiksberg, Færøerne og Grønland samt i Københavns, Frederiksborg og Bornholms amter.

Region 3 omfatter retskredsene i Roskilde, Vestsjællands og Storstrøms amter.

Region 4 omfatter retskredsene i Fyns, Sønderjyllands og Ribe amter.

Region 5 omfatter retskredsene i Vejle og Århus amter.

Region 6 omfatter retskredsene i Ringkøbing, Viborg og Nordjyllands amter.

Stk. 2. Der afholdes hvert år inden 1. juni et møde i de enkelte regioner for de medlemmer, der gør tjeneste i regionen. Regionens repræsentant i bestyrelsen indkalder til mødet med mindst fire ugers varsel. På mødet orienterer et eller flere medlemmer af bestyrelsen om bestyrelsens arbejde.

Stk. 3. Reglerne om afstemning i § 9, stk. 2, og stk. 3, finder også anvendelse på regionsmøder.

Stk. 4. På mødet vælges regionens repræsentant i bestyrelsen for det kommende år. Hvis ingen af flere foreslåede ved første afstemning opnår mere end halvdelen af de afgivne stemmer, foretages en ny afstemning blandt alle foreslåede. Hvis heller ingen opnår mere end halvdelen af stemmerne ved denne afstemning foretages omvalg mellem de to, der ved 2. afstemning opnåede det højeste antal stemmer. Forslag skal være udsendt til medlemmerne senest en uge før mødet. I tilfælde af vakance i årets løb, vælger regionen en ny repræsentant.

Stk. 5. Højesteret, Vestre Landsret og Østre Landsret i forening med Sø- og Handelsretten vælger hver en repræsentant til bestyrelsen.

Generalforsamlingen

§ 6.

Generalforsamlingen har den højeste myndighed i foreningens anliggender.

§ 7.

Ordinær generalforsamling holdes hvert år i oktober eller november måned, som regel i forbindelse med et almindeligt medlemsmøde, jf. § 2, stk. 2. Forud for generalforsamlingen udsender bestyrelsen en skriftlig beretning om foreningens virksomhed i det forløbne år.

Stk. 2. Medlemmerne indkaldes til generalforsamlinger ved brev fra bestyrelsen

med angivelse af dagsordenen.

Stk. 3. Varslet til den ordinære generalforsamling skal være mindst fire uger, og til en ekstraordinær generalforsamling mindst en uge.

Stk. 4. Dagsordenen til den ordinære generalforsamling skal mindst indeholde følgende punkter:

1. Valg af dirigent.
2. Formanden aflægger beretning.
3. Kassereren forelægger revideret regnskab.
4. Fastsættelse af kontingent.
5. Valg af formand, jf. § 10, stk. 2.
6. Sammensætning af den øvrige bestyrelse, jf. § 5, stk. 4 og 5.
7. Valg af revisor og revisorsuppleant, jf. § 15, stk. 2.
8. Eventuelt.

Stk. 5. Forslag fra medlemmerne, herunder forslag om formand og revisor, må for at komme til behandling på den ordinære generalforsamling, være indgivet skriftligt til formanden senest to uger før generalforsamlingsdatoen. Fremsættes sådant forslag, udsender bestyrelsen ny eller supplerende dagsorden senest en uge før generalforsamlingsdatoen.

§ 8.

Ekstraordinær generalforsamling kan indkaldes af bestyrelsen og skal afholdes inden en måned, når mindst 50 stemmeberettigede medlemmer skriftligt anmoder formanden om det og angiver formålet med generalforsamlingen.

§ 9.

Beslutninger på generalforsamlinger træffes med simpel stemmeflerhed af de tilstedeværende stemmeberettigede. Til vedtagelse af vedtægtsændringer kræves dog, at mindst halvdelen af foreningens stemmeberettigede medlemmer stemmer for.

Stk. 2. Et stemmeberettiget medlem kan stemme i henhold til skriftlig fuldmagt fra et andet stemmeberettiget medlem. Intet medlem kan dog være fuldmægtig for mere end fem fraværende medlemmer.

Stk. 3. En afstemning foretages skriftligt, hvis det forlanges af mindst ti stemmeberettigede. Ved valg mellem flere kandidater skal der dog altid være skriftlig afstemning.

Bestyrelsen

§ 10.

Bestyrelsen vælges for 1 år ad gangen og består af 1 formand og 9 andre medlemmer. 3 medlemmer vælges som anført i § 5, stk. 5, af Højesteret, Vestre Landsret og Østre Landsret i forening med Sø- og Handelsretten. 6 medlemmer vælges som anført i § 5, stk. 4, af de enkelte regioner.

Stk. 2. Formanden vælges særskilt på generalforsamlingen. Afstemningen foregår efter reglerne i § 5, stk. 4. Såfremt den valgte formand allerede er medlem af bestyrelsen, vælger den region eller ret, som han repræsenterer, en ny repræsentant.

§ 11.

Bestyrelsen vælger selv sin næstformand, kasserer og sekretær.

Stk. 2. Bestyrelsen er kun beslutningsdygtig, når mindst 6 bestyrelsesmedlemmer er til stede. Ved stemmelighed er formandens stemme afgørende.

Stk. 3. Bestyrelsens møder og generalforsamlingerne refereres i foreningens forhandlingsprotokol.

§ 12.

Omkostningerne ved bestyrelsens arbejde for foreningen, herunder rejseudgifter og udgifter til lønnet medhjælp og revision afholdes af foreningen.

§ 13.

Bestyrelsen repræsenterer foreningen udadtil og kan afgive erklæringer på foreningens vegne.

Stk. 2. I økonomiske anliggender forpligter formanden og kassereren i fællesskab foreningen.

Tjenestemandsföreningen under DJØF

§ 14.

De af foreningens erhvervsaktive medlemmer, der er medlemmer af DJØF, udgør en sektion af Tjenestemandsföreningen.

Stk. 2. På den ordinære generalforsamling vælges af og blandt de i stk. 1 nævnte medlemmer det antal sektionsrepræsentanter, der er fastsat i Tjenestemandsföreningens vedtægter.

Stk. 3. De, der vælges til Dommerforeningens bestyrelse, er samtidig valgt som de første 10 sektionsrepræsentanter. De øvrige repræsentanter vælges under et ved almindeligt flertalsvalg.

Stk. 4. Ved vakance indenfor en valgperiode udpeger bestyrelsen en ny sektionsrepræsentant.

§ 15.

Foreningens regnskabsår er 1. august - 31. juli.

Stk. 2. Årsregnskabet revideres af en revisor, der tillige med en revisorsuppleant vælges på generalforsamlingen blandt de stemmeberettigede medlemmer ved almindeligt flertalsvalg for et år ad gangen.

§ 16.

Spørgsmålet om eventuel ændring af bestyrelsens sammensætning tages op på generalforsamlingen i 1997.